

Dia internacional de la Solidaritat Humana

Des del naixement de les Nacions Unides, la solidaritat ha estat un dels pilars fonamentals de l'Organització. És per això, que el 20 de desembre se celebra el Dia Internacional de la Solidaritat Humana i ens recorda que, en un món marcat per desigualtats i desafiaments globals, la unitat i la col·laboració són més essencials que mai. Aquesta data, instaurada per les Nacions Unides, subratlla la importància de reconèixer la nostra interdependència i la necessitat d'actuar conjuntament per superar els problemes que afecten milions de persones en tot el planeta. La solidaritat no és només un ideal, sinó que és una eina concreta para abordar reptes globals com la pobresa, la desigualtat i la crisi climàtica. Més enllà de la seva dimensió ètica, és un principi fonamental per assolir els Objectius de Desenvolupament Sostenible i construir societats més equitatives i resilients.

La solidaritat com a pilar fonamental de l'ONU

En la creació de l'ONU es va determinar com a objectiu principal la unió i l'harmonia dels membres per mantenir la pau i la seguretat internacional, és per això, que la solidaritat

s'estableix com a element troncal per la unió dels pobles de tot el món per promoure la pau, els drets humans i el desenvolupament econòmic i social¹.

En la Declaració del Mil·lenni aprovada per l'Assemblea General de l'ONU, s'estableix la solidaritat com un dels valors fonamentals de l'Organització i com a valor essencial per les relacions internacionals². Es determina en aquest document sota el valor de la solidaritat que "els problemes mundials s'han d'abordar de manera tal que els costos i les càrregues es distribueixin justament, conforme als principis fonamentals de l'equitat i la justícia social. Els que pateixen, o els que menys es beneficien, mereixen l'ajuda dels més beneficiats"². Tenint en compte el context actual on la polarització dels béns és cada vegada més notable, és imprescindible, per tant, que aquest principi agafi força i consistència per poder superar els desafiaments.

Adversitats per a la solidaritat

Tot i que la creació de l'ONU tingues com a premissa bàsica la solidaritat, en l'actualitat, hi ha molts elements que no permeten que la

solidaritat sigui plena.

Les desigualtats econòmiques són cada vegada més tangibles, segons publica Oxfam el 2023, l'1% més ric de la població, acumula quasi el doble de riquesa que la resta de la població³. Aquest fet dificulta l'equitat en totes les dimensions possibles, com l'educació, l'alimentació, i l'ocupació, i conseqüentment, l'esperança de vida. Però, a més a més, tot i que aquest fet hauria de comportar un creixement de la solidaritat entre la ciutadania, està resultant ser tot el contrari, i genera fragmentació social i erosiona les bases de la solidaritat, en el context capitalista actual.

La crisi climàtica resulta ser també un factor que dificulta la solidaritat humana. Aquest problema tot i ser global no té impactes uniformes, i les comunitats més vulnerables acostumen a ser les més afectades pels fenòmens provocats per la crisi climàtica. Aquesta disparitat genera tensions entre nacions al voltant del finançament climàtic i la distribució de les responsabilitats, fet que dificulta l'acció conjunta i solidària.

Els conflictes armats i els desplaçaments forçats actualment es troben en nivells alarmants, segons l'informe "Tendències Globals de Desplaçament Forçat" publicat per ACNUR, a finals de 2023 hi havia més de 117,3

milions de persones desplaçades per la força a tot el món⁴. Aquest fet posa en perill a milions de persones i també sobrecarrega els països receptors. És per això que apareixen actituds xenòfobes, racistes i nacionalistes que dificulten la solidaritat cap als migrants i refugiats.

Així com la polarització econòmica, en l'actualitat hi ha una creixent polarització en els discursos polítics i socials que generen una fragmentació en les comunitats. Aquest fet va acompanyat de la desinformació, produïda paradoxalment per la democràcia de la informació i la sobreinformació, que reforça les divisions i els prejudicis i dificulta la construcció de consensos i accions solidàries.

Tanmateix, trobem la desigualtat en l'accés a la tecnologia i l'educació. Tot i que la tecnologia ha democratitzat l'accés a la informació generant equitat, també ha creat noves formes d'exclusió. En un món cada vegada més digitalitzat, la bretxa digital impedeix l'accés a les mateixes oportunitats educatives, laborals i socials.

Per acabar, l'actual context social, principalment de la cultura occidental, ha posat l'èmfasi en l'èxit individual i el consumisme, principis que no promouen la solidaritat ni l'acció col·lectiva. Aquesta cultura la trobem sobretot estesa en les

comunitats més econòmicament avançades, que són les que haurien de mobilitzar-se a favor d'aquells que necessiten rebre ajudes solidàries.

Una llum al final del túnel

Tot i que la cultura actual estesa en els territoris més benestants del món no potència el valor de la solidaritat, la crisi sanitària de la COVID-19, va fer ressorgir la solidaritat. Així és com es determina en l'Informe A/HRC/47/31 de l'Expert Independent sobre els drets humans i la solidaritat internacional, firmat per Obiora Chinedu Okafor. L'Expert Independent determina com la pandèmia i les mesures que es van adoptar per controlar-la van presentar grans amenaces per als drets humans i com el valor de la solidaritat es converteix en necessari. Així mateix, determina que hi va haver llacunes en la implementació d'accions solidàries, però que també hi va haver grans èxits gràcies a la solidaritat entre ciutadans. Un dels casos que se cita és l'Accelerador de l'accés a les eines contra la COVID-19 (ACT), promogut per l'OMS i els seus socis, iniciativa de col·laboració mundial per accelerar el desenvolupament i producció d'instruments de diagnosi i tractament per la COVID-19, així com garantir l'accés equitatiu d'aquests.

Conclusions

La solidaritat humana s'enfronta desafiaments

significatius al món actual. La cultura occidental, en molts casos marcada per un individualisme exacerbant i un èmfasi en l'èxit personal, contrasta amb la necessitat d'acció col·lectiva per abordar les crisis globals. A això se sumen adversitats com ara les desigualtats econòmiques, els desplaçaments forçats, la polarització ideològica i l'impacte de la crisi climàtica, que dificulten la construcció de ponts entre comunitats.

Tot i això, encara enmig d'aquests reptes, hi ha exemples que inspiren esperança: com les iniciatives comunitàries durant la pandèmia mundial i altres moviments socials que lluiten per la justícia i l'equitat. Aquests casos ens recorden que la solidaritat continua viva i pot ser el motor per superar les dificultats més complexes del nostre temps.

És per això que el Dia Internacional de la Solidaritat Humana no és només una commemoració, sinó una oportunitat per reflexionar sobre la nostra capacitat d'unir-nos i construir un futur més just. Celebrar aquest dia és reafirmar la nostra responsabilitat compartida com a humanitat i renovar el nostre compromís de convertir la solidaritat en acció concreta que transformi vides

Berta Marí Pla

Estudiant del màster de Drets Humans,
Democràcia i Globalització UOC

Fons de referència:

¹ONU. (2023, December 20). *Día Internacional de la Solidaridad | Naciones Unidas*. the United Nations. Disponible en: <https://www.un.org/es/observances/human-solidarity-day>

²Asamblea General de las Naciones Unidas. (2000, septiembre 13). *Resolución aprobada por la Asamblea General [sin remisión previa a una Comisión Principal (A/55/L.2)] 55/2. Declaración del Milenio*. Disponible en: <https://documents.un.org/doc/undoc/gen/n00/559/54/pdf/n0055954.pdf>

³*El 1 % más rico acumula casi el doble de riqueza que el resto de la población mundial en los últimos dos años*. (2023, January 16). Oxfam. Disponible en: <https://www.oxfam.org/es/notas-prensa/el-1-mas-rico-acumula-casi-el-doble-de-riqueza-que-el-resto-de-la-poblacion-mundial-en>

⁴ACNUR. (2024, Junio). *Tendencias Globales de Desplazamiento Forzado*. ACNUR. Disponible en: <https://www.acnur.org/tendencias-globales?utm.com>

⁵Informe del Experto Independiente sobre los derechos humanos y la solidaridad internacional, Obiora Chinedu Okafor. (2021, abril 13). *A/HRC/47/31 La contribución de la solidaridad internacional en favor de la efectividad de los derechos humanos durante la pandemia de enfermedad por coronavirus (COVID-19) y después de ella*. <https://documents.un.org/doc/undoc/gen/g21/085/73/pdf/g2108573.pdf>

Publicat per

**Associació per a les
Nacions Unides
a Espanya**
United Nations Association of Spain

Amb el suport de

**Generalitat
de Catalunya**

ANUE no fa necessàriament com a seves les opinions expressades pels seus col·laboradors

